

**КОМИСИЯ ПО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО С НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ
ОРГАНИЗАЦИИ И ЖАЛБИТЕ НА ГРАЖДАННИТЕ**

Брой: 053-16-8
Bx.No
Дата: 30.10.2020 г.
10/2020
10/2020
10/2020

ДОКЛАД

Относно: Законопроект на Закон за българския жестов език, № 002-01-48, внесен от Министерския съвет на Република България на 07.10.2020 г.

Комисията по взаимодействието с неправителствените организации и жалбите на гражданите на свое редовно заседание, проведено на 29.10.2020 г., разгledа и обсъди Законопроект на Закон за българския жестов език, № 002-01-48, внесен от Министерския съвет на Република България на 07.10.2020 г.

На заседанието на Комисията, законопроектът бе представен от г-жа Таня Михайлова – заместник министър на образованието и науката. При представянето бе отбелоязано, че проектът на Закон за българския жестов език е разработен в съответствие с Конвенцията за правата на хората с увреждания на ООН и основната му цел е признаване на езиковия статут на българския жестов език и зачитането на правото на глухите лица на изразяване, на информация и на своя идентичност чрез българския жестов език. До настоящия момент в Република България жестовият език се използва в образованието като помошно средство. За да се осигурят условия за усвояването на естествения жестов език, а не само на калкиращата реч се изисква решаването на редица сериозни въпроси- изследване на лексиката и граматиката на българския жестов език, разработване на методически ръководства към българския жестов език. През 2015 година министъра на образованието и науката е утвърдил концепция по прилагането на чл. 21 -“Свобода на изразяване и на мнение, свобода на достъп до информация“ от Конвенцията за правата на хората с увреждания на ООН- „Въвеждане на жестовия език“. След направен анализ на действащата европейска рамка в областта на свободата на изразяване и на мнения, приоритетните мерки са заложени в Плана за действие за прилагане на Конвенцията (2015 – 2020), като една от тях е и признаване и популяризиране на българския жестов език като езикова система. С приемането на закона ще се настърчи и подкрепи провеждането на научни изследвания, свързани с лексиката и граматиката на българския жестов език. Признаването на жестовия език за естествен самостоятелен език е основен приоритет на глухата общност по целия свят. Основни цели на закона са: признаване на българския жестов език за естествен самостоятелен език, осигуряване на безвъзмездна преводаческа услуга от и на български жестов език за глухите и спяло- глухите лица, признаване на културната и езиковата идентичност на общността на глухите лица и формиране на нагласи за уважение към тях чрез българския жестов език. Сред приоритетите са: формиране на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот и за използване на българския жестов език с оглед на осигуряване на равни възможности на глухите и спяло- глухите лица за тяхното пълноценно приобщаване и участие в обществения живот, прилагане на българския жестов език в системата на предучилищното и училищно образование и на висшето образование, подготовка на специалисти за обучение на българския жестов език, осигуряване на комуникация с помощта на съвременните информационни технологии чрез българския жестов език. В закона са регламентирани правата и задълженията на институциите в системата на предучилищното и училищното образование във връзка с осигуряване на условия за използване на българския жестов език съобразно загуба на слуха и степента на увреждане на зрението на децата и учениците. Уредено е и право на ползване на преводачески услуги на български жестов език за глухите и спяло- глухите студенти и докторанти, както и възможност за осигуряване на условия за подготовкa на специалисти по български жестов език. В закона е уредена възможност за създаване на Съвет за българския жестов език с консултивативни функции, който да подпомага министъра на образованието и науката при изпълнение на дейностите, свързани с

развитието на българския жестов език. Средствата за дейностите, предвидени в проекта на Закон, ще бъдат предоставени от държавния бюджет, чрез бюджета на Министерството на труда и социалната политика, от бюджета на институциите по чл. 21, ал.4, т.2 и чл. 25, и за сметка на лечебните заведения по чл. 21, ал.4, т.1 от закона, от бюджета на държавните и общински детски градини и училища, центровете за подкрепа за личностното развитие по чл. 49, ал.1, т.4 и специализираните обслужващи звена по чл.50 , чл.1, т.5 от ЗПУО, както и по европейски и международни проекти и програми и от други източници. С приемането на Закона за българския жестов език ще се изпълни Стратегическа цел 4.2 „Въведдане на жестовия език“ от Плана за действие на Република България за прилагане на Конвенцията за правата на хората с увреждания на ООН (2015-2020г.)

По законопроекта е постъпило писмено становище от 18 неправителствени организации на хора с увреден слух, които го подкрепят и предлагат промени в текстовете, които смятат, че са ключови точки в закона.

В представеното становище от името на Обществения съвет към Комисията бе отбелязано, че проектът е от обществена значимост за глухата общност в България. Съветът е приел изработването и приемането на такъв закон като един от приоритетите за работата още в началото на мандата си. Предвид изложеното Общественият съвет призовава Комисията да подкрепи на първо гласуване предложенията законопроект на Закон за българския жестов език.

В последвалата дискусия участие взеха народните представители: Георги Гъков и Крум Зарков. Г-н Гъков заяви, че в Република България живеят над 130 хиляди души с различна степен на увреден слух, от тях около 50 хиляди ползват български жестов език. С приемането на закона всички тези хора ще имат достъп до качествено образование, публични услуги и заетост. В изказването си народният представител Крум Зарков изрази становище, че Парламентарната група на БСП за България ще подкрепи законопроекта, тъй като с изготвянето му е извършена огромна по обем работа и той е изключително необходим.

Въз основа на представения законопроект и след последвалото гласуване, Комисията по взаимодействието с неправителствените организации и жалбите на гражданите с 14 гласа - „ЗА“, 0 гласа - „ПРОТИВ“ и 0 гласа - „ВЪЗДЪРЖАЛИ СЕ“ предлага на Народното събрание да приеме Законопроект на Закон за българския жестов език, № 002-01-48, внесен от Министерският съвет на Република България на 07.10.2020 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯ ПО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С
НЕПРАВИТЕЛСТВЕННИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ
И ЖАЛБИТЕ НА ГРАЖДАНИТЕ**

ГЕОРГИ ГЪКОВ